

FASIZEM BO ZAVLADAL SVETU—PRAVI MUSSOLINI

"NA SVETU SO SAMO FAŠISTI IN PROTIFAŠISTI; KDOR NI Z NAMI JE PROTI NAM"

Italijanski ministrski predsednik vidi vsepovsod moralno opozicijo, ki je pa le začetek oboroženega napada na fašizem. — Evropski državni govore v Zenevo miru, v resnici se pa pripravljajo na boj. — Po dvajsetih letih bo Italija edina zdrava dežela v Evropi.

RIM, Italija, 27. oktobra. — Na predvečer osme obletnice slovitega fašističnega pohoda proti Rimu je pozval ministrski predsednik Mussolini v Venezija palačo fašistične zvezne ravnateljice ter jim takole govoril:

— Dospeli smo do časa, ko so na svetu samo fašisti in protifašisti. Vsepovsod divja boj za fašizem oziroma proti njemu. Fašizem je podoben armadi, ki je že na pohodu, in tej armadi je treba dati elementarna jamstva.

— Ko sem zadnjič govoril v Firenci in Milanu, so moje besede povzročile po vsej Evropi veliko vznemirjenje. Zdaj, ko se je ropot poleg, lahko nadaljujem. S svojimi govori sem nameraval strgati hinavsko masko z obraza Evrope, ki se v Ženevi navdušuje za mir, na tajnem se pa pripravlja na vojno.

— Leta 1950 bo Evropa izčrpana in slabotna, edinole Italija bo mlada in polna življenja. To upanje leži v fašizmu in v njegovih naukih. Fašizem je univerzalno gibanje in vsled tega ni več daleč čas, ko bosta prežeta s fašizmom vsa Evropa in ves svet. Od vsepovsod dobivam poročila o pripravah za vojno proti Italiji. Vsled tega je moja dolžnost, da opozorim Italijane na bližajočo se nevarnost.

— Borba proti fašizmu še ni stopila v vojaški štadij. Toda boj v moralnem pogledu se je že začel. — Ali ne pomenja priprav za vojaško borbo?

— Kmalu nas bodo začeli dolžiti, kot so leta 1914. Nemce, da režemo dojenčkom roke ter da uganjamo razne druge grozovitosti. Vse nam bodo očitali, kar zamore povečati mržnjo proti fašizmu. Toda boj med fašisti in protifašisti ne pozna nobene kompromisa. Bodočnost bo pokazala: mi ali oni, naše ideje ali njihove ideje, naša država ali njihova država!

Z zatrdilom, da se bodo po dveh letih, o priliki praznovanja desete obletnice fašističnega prodiranja, zbrale v Rimu neštete množice fašistov, je zaključil gostobesedni gospod svoj govor.

VSTAŠKO GIBANJE V BRAZILIJ

Novoizvoljeni brazilski predsednik Julio Prestes je bil aretiran v Sao Paulo. — Poročilo glede obstreljevanja parnika "Baden".

RIO GRANDE DO SUL, Brazilija, 27. oktobra. — Poveljniki vstajev so danes poročili, da je bil v Sao Paulo aretiran novoizvoljeni predsednik dr. Julio Prestes, ki bi imel dne 15. novembra prevzeti urad odstavljene predsednika Washingtona Luisa. Poročilo ne omenja, kakšna usoda čaka aretirane.

Istotako je bil aretiran župan mesta Sao Paulo, Hektor Pentead.

Ko se bo podal voditelj vstaje dr. Getulio Vargas proti Rio de Janeiro, bo vozilo po progi petinštirideset vrvakov, na katerih bo vsepovsod oboroženih vstajev.

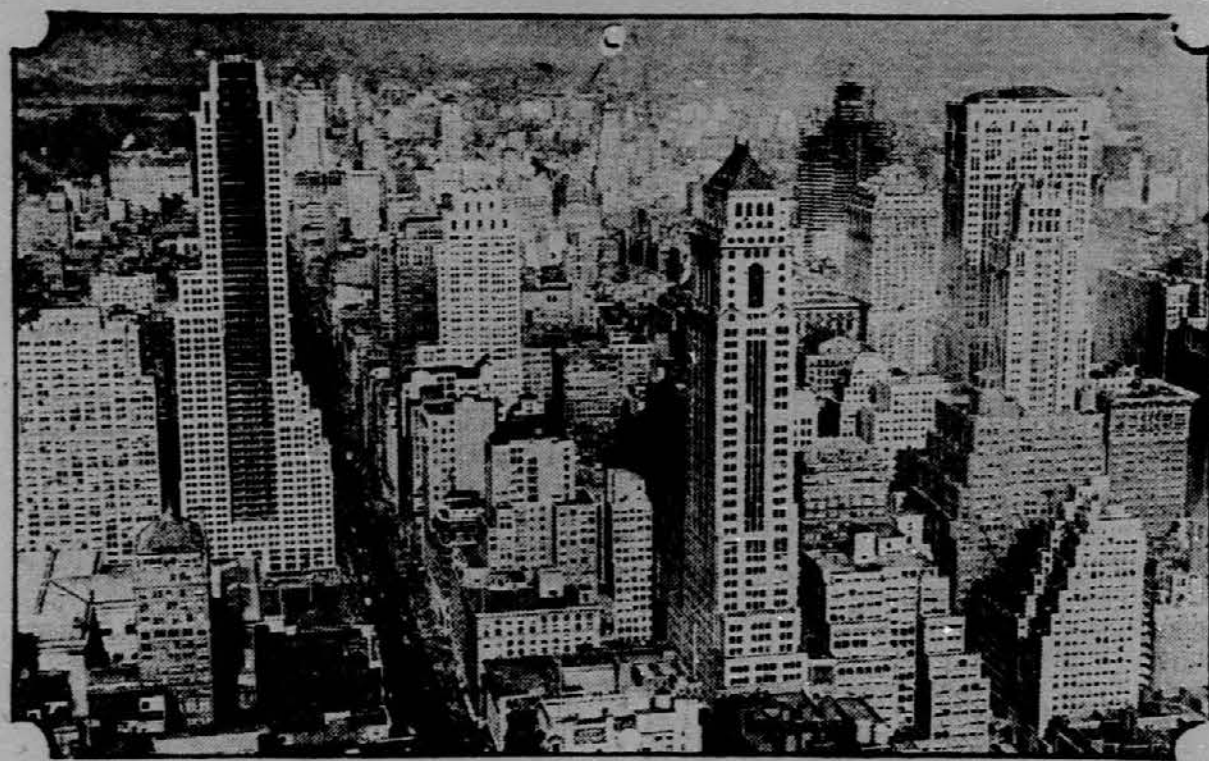
Dr. Vargas je bil imenovan načelnikom provizorične vlade. — BERLIN, Nemčija, 27. oktobra. — Nemški poslanik v Rio de Janeiro, dr. Hubert Knippeling je danes telefonično sporočil v zunanji urad vse podrobnosti glede obstreljevanja nemškega parnika "Bremen". Rekel je, da je pripravljena brazilska vlada plačati odškodnino, vsled česar ne bodo nastale iz te zadeve nobene mednarodne komplikacije. Na parniku je bilo vsega skupaj usmrčenih sedemindvajset oseb. Med njimi je bilo semnajst španskih žensk in otrok ter trije nemški mornarji.

ŠPANSKI ŠTUDENTJE ŠTRAJKAJO

SEVILLA, Španija, 27. oktobra. Na tukajšnji univerzi je zaštrajkalo petsto študentov, ker se ne strinjaajo z načrti bivšega vzgojnega ministra Calleja glede uprave univerz. Predno so zaštrajkali, so razbili na univerzi več oken in vrat.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAJVEČJE POSLOPJE NA SVETU

V New Yorku bo kmalu dovršen Empire State Building, ki ga vidite levo na sliki. Poslopje bo imelo 103 nadstropja ter bo visoko 1250 čevljev.

NAPETOST NA KUBI JE NARASLA

Častniki so dobili povelje da morajo ostati v vojašnicah. — Predsednik Machado se nahaja na krovu kanonskega čolna.

HAVANA, Kuba, 26. oktobra. — Na videz prevladuje na otoku mir, toda kot vse kaže, je to le mir pred viharjem, ki lahko vsak hip izbruhne.

Sprva je bilo rečeno, da se je podal predsednik Machado na ribolov, zdaj je pa splošno znano, da se nahaja na krovu nekega kanonskega čolna.

Da oblasti nekaj slutijo, je najbolj iz tega razvidno, ker so dobili vsi častniki povelje, da se morajo javiti pri svojih polkih ter ostati v kasarnah.

Po mestnih ulicah patrulirajo ojačane policijske patrulje. V slučaju kakih nemirov bo predsednik Machado odpravil vse ustavne garancije.

ZEPELINSKA SLUŽBA MED HOLANDSKO IN VZH. INDIJO

LONDON, Anglija, 27. oktobra. — V kratkem bo ustanovljena redna zeppelinova služba med Holandsko in holandsko Vzhodno Indijo. Tozadavne načrte je sestavil voditelj nemških Zeppelinovih naprav dr. Eckener.

Misel na zeppelinovo zvezo med Evropo in Južno Ameriko so zaenkrat opustili vsled nestalnega političnega položaja po južnoameriških republikah.

ALBANSKI KRALJ NEVARNO BOLAN

TIRANA, Italija, 27. oktobra. — Zdravstveno stanje albanskega kralja se je znatno polabšalo. Kralj ima raka v grlu. V Albanijo je bilo pozvanih več italijanskih in dunajskih specializistov.

ŽRTVE POVODNIJ V SMIRNI

SMIRNA, Turčija, 27. oktobra. — Vseled neprestanih nalivov so vsi nižje ležeči deli mesta Smirne pod vodo. Voda je uničila 655 hiš, in nad 3000 oseb je brez strehe. Trinšestdeset oseb je utonilo.

KRALJEV. PAR NA POROČNEM POTOVANJU

Giovanna se je s solzami v očeh poslovila v Brindisi od svoje domovine, Italije.

BRINDISI, Italija, 27. oktobra. — Bolgarski kralj Boris in njegova mlada žena sta se včeraj vkrcala na kraljevo jahto "Car Ferdinand" ter se odpeljala proti Varni.

Šestdeset tisoč ljudi se je poslavljalo od novoporočencev.

Giovanna je bila globoko ginjena, ko se je poslovila od svoje sestre, Mafalde ter Umberta, prestolonaslednika.

Večkrat je objela svojo sestro, dokler ji niso rekli, da je prišel čas slovesa.

Ko je ladja odrinila od brega, je pričela princesa zopet jokati se kot včeraj, tekem obredov. Pozdravljala je ljudsko množico z "rimskim" pozdravom, dočim je kralj vihtel svojo cepico.

Ljudje so jo pozdravljali toliko časa, dokler ni ladja v spremstvu štirih italijanskih križark, izginila za obzorjem.

BLAZNIKOVE PRATIKE za leto 1931 CENA 20 CENTOV

SLOVENSKO
AMERIKANSKI
KOLEDAR
za leto 1931
BO V KRAKEM
GOTOV

Letos bo posebno
zanimiv
CENA 50 CENTOV

ZASTOPNIKE prosimo, naj
takoj javijo, koliko Pratik in
Koledarjev potrebujejo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18 STREET NEW YORK, N. Y.

90 ŽRTEV SO SPRAVILI IZ MAYBACH ROVA

Upanje na rešitev preostalih enajstih je bilo opuščeno. — Sozalne brzojavke nemške in francoske vlade.

SAARBRUECKEN, 27. oktobra. — Bojazen, da bo obžalovati velike izgube življenj pri včerajšnji prometni nesreči v Maybach rovu, se je uresničila.

Devetdeset trupel so že izkopali in opustili so vsako upanje, da bo mogoče rešiti enajst nadaljnjih žrtev, ki se nahajajo globoko pod zemljo.

Se vedno vise nemške zastave na poldrogu v znamenje žalovanja za 262 žrtvami eksplozije, ki se je pretekli teden za vršila v Aachen, in vsa Nemčija je bila pogreznjena v žalost. Saarbruecken — nesreča je druga velika nesreča, ki je zadela prometno industrijo v teku enega tedna ter tretja v teku štirih mesecev.

Rovski nesreči v Neurode julija meseca je sledila eksplozija v Aachenu rovu pretekli teden in včerajšnja nesreča v Maybach rovu je prinesla nenadno smrt več kot 100 premožarjem.

Vzroke včerajšnje pogubonose eksplozije niso še ugotovili.

Izprva se je domnevalo, da je eksplozija benzol v četrtem nadstropju, ki je nato unel prometni prah ter povzročil eksplozijo.

Pozneje pa se je ugotovilo, da so rabili le stroje z zračnim pritiskom. Uradniki upravnega vodstva so mnenja, da je eksplozija prometnogovnega plina povzročila eksplozijo.

Sila eksplozije je segala do devetega nadstropja kjer je bilo 90 mož na delu, a tudi drugi delavci so občutili sunek.

INDIJANCI USMRILI SUHAŠKEGA AGENTA

BANNIG, Cal., 27. oktobra. — Ko so imeli Indijanci na Morongo rezervaciji neko svečanost, se je pojavil na rezervaciji tudi suhaški agent Oscar Olson ter začel stikati za žganjem. S svojim tovarišem se je podal v hišo Indijanca Johna Hyde-ja. Pred hišo se je zbralo kakih dvanajst Indijancev. Ko je stopil na prag, je padlo več streliv, in zgrudil se je mrtev na tla.

PIVOVARNARJI PRIPRAVLJENI

Čakajo le še odločilne besede, da prično polniti sode z zdravim pivom. — Vse je odvisno od izida volitev.

— Mi smo že pripravljeni na izdelovanje močnega piva, kakor hitro bo pada odločilna beseda, — to je bil odgovor na vprašanja glede govorice, da bo zopet dovoljeno močno pivo.

Peter Doelger, predsednik Peter Doelger Brewing Corporation je rekel med drugim:

— Jaz sem absolutno gotov, da se bo vrnilo pravo pivo, kakor hitro se bo predsednik Hoover umaknil iz urada.

Povratek pravega piva je edino sredstvo, da se napravi konec sedanjih trgovskih depresij.

Stvar bo koristila tudi farmerjem, ki bodo dobili boljše cene za svoje žito ter tudi vsem sličnim industrijam.

L. M. Schneider, superintendent Lion Brewery je rekel:

— Kakor hitro bomo slišali, da je kongres modificiral Volsteadovo postavbo, bo začelo greti pod našimi kotli. Nam je treba le nakupiti slada in žita ter najeti nadaljne delavce.

Vsi pivovarji so izjavili, da nestrpno pričakujejo izida prihodnjih volitev.

Če bo izid ugoden, lahko takoj prično z nakupovanjem blaga, ne da bi čakali na sklep kongresa.

TUDI POLICISTI POMAGAJO GASITI

NEW BRUNSWICK, N. J., 26. okt. Gozdni požari so ogrozili več hiš in farov v severnem in centralnem delu države New Jersey. Ogenj se še bolj širi, ker močni vetrovi nikar ne ustavljajo.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji in stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dolarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	\$	Lir	\$
500	9.40	100	5.75
1000	18.80	200	11.50
2000	37.60	300	16.80
2500	46.25	500	27.40
5000	91.50	1000	54.25
10,000	181.50		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dolarjih, ali v dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisanim potom sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
33 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za izmenstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

POMOČ NEZAPOSLENIM

V Washingtonu so dolgo časa tajili, da obstaja v deželi resen problem nezaposlenosti.

Ker pa dejstev ni mogoče ovreči s praznimi frazami, so slednjič morali, hote ali ne hote, priznati, da je v deželi res dosti brezposelnih ter da jim je treba na ta ali oni način pomagati.

V isti sapi imajo pa tudi pripravljeno tolažbo, da je brezposelnost le trenutni pojav kateremu ni treba pripisovati tako velike važnosti in pozorosti kot mu jo nekateri pripisujejo.

Pred kratkim je govoril pred članstvom "American Iron and Steel Institute" milijonar Charles M. Schwab ter rekel, da bo sedanje depresije (izraza "kriza" se kapitalisti boje ko vrag križa), kmalu konec ter da se dežela bliža brezprimerni prosperiteti.

To je seveda le cenena tolažba, ki nima nobene prave podlage.

Neovrgljivo dejstvo je namreč, da se število nezaposlenih veča ter da nihče ne ve, kako naj si dežela pravzaprav pomaga iz te zagate.

Kapitalisti prav dobro vedo, da je splošna prosperiteta še daleč za oblaki, zato pa tolažijo javnost z obljubami ter tudi dajo sempatam kako malo podporo, ki je pa le kot kaplja vode na vroče železo.

Woods, katerega je postavil Hoover na čelo komisije, koje naloga je odpraviti oziroma zmanjšati brezposelnost, sklicuje konference in se posvetuje z različnimi veljaki.

Kot vse kaže, bo tudi pri konferencah in posvetovanjih ostalo.

Člani newyorške, takozvane visoke družbe, so začeli prirejati razne zabave in prireditve, kojih čisti dobiček je namenjen brezposelnim. Pomisliti je treba, da stanejo take zabave in prireditve na stotisoče dolarjev, da uživajo navzoči veselje in zabavo v najvišji meri ter da gre razmera le mala vsota prvotni svrhi prireditve.

Newyorška mestna oblast je določila za brezposelne milijon dolarjev. Če bodo dobili newyorški reveži od tega denarja par tisočakov, bodo lahko zadovoljni.

Governor Roosevelt obljubljuje, da bo odprl kasarne, v katerem bodo brezposelni prenočevali. Itd.

To je seveda le krparija na vseh koncih in krajih, pri tem pa najbrž namenoma pozabljajo edino inštanco, ki bi zamogla pomagati. To je ameriški kongres.

Predsednik noče sklicati kongresa k posebnemu zasedanju. Tekom decembrskega zasedanja ne bo vložena nobena predloga za uveljavljanje postav glede zavarovanja proti nezaposlenosti.

Pred volitvami obljubljuje gospodje reformatorji vse mogoče stvari in pripomočke. Le pripomočkov, vsled katerih bi bili kapitalisti količkaj prižadeti, nočejo omeniti.

Edino sredstvo za odpravo oziroma za zmanjšanje nezaposlenosti bi bilo zavarovanje proti nji.

Delavec, ki bi bil brez dela, naj bi dobival podporo iz sklada, v katerega bi bili kapitalisti prisiljeni prispevati.

O taki radikalni odredbi pa nočejo slišati voditelji niti republikanske, niti demokratske stranke.

GANGSTERJI IMAJO TRDO ŽIVLJENJE

Pred štirinajstimi dnevi so stotniki, ki, bo po preteku desetih dni odpušili trije, moški v sobo prosile, ga newyorškega gangsterja Jacka "Legs" Diamonda v hotelu Monticello ter oddali vanj pet streliv. Mišleli so ga usmrtiti, so pobegnili brez sleda. Toda Diamond, danes ima jetiko skoraj v zadnjem stadiju, ne bo izšel. Zdaj se nahaja v mestni Metropolitani bolnišnici na West Island, in kot pravi zdravnik,

Iz Slovenije.

Smrt zaslužnega vzgojitelja. Napad z nožem.

9. oktobra proti večeru je premislil upokojeni šolski upravitelj Fr. Štefancić, star 62 let. Pokojnik je bil po svojem značaju in marljivem delovanju zlasti v Ribniški dolini splošno znana in spoštovana osebnost.

Služboval je začasa svojega učiteljevanja le v treh krajih in sicer v Črnomlju, v Velikih Laščah pred in med vojno kot učitelj, v Ribnici pa najprej kot učitelj, po vojni pa kot šolski upravitelj.

S tovarnim avtom v hišo. Promet v Poljanski dolini je močan. Vsak dan prehaja škofjo Loko na stotine voz obloženih z lesom; ne manjka se pa tudi motornih vozil raznih podjetnikov, ki z avtomobili dokaj hitreje postržejo svojim interesom. Da se sem in tja pripeti kakšna nezgoda ni zato nič čudnega. 1. oktobra popoldne je bila pa situacija vendarle malo kočljivejša in resnejša.

Okrog poldanske ure je vozil skozi Zgornji Karlovec težak avtomobil naložen z mizami, stoli in podobnimi stvarmi. Prav srečno je šlo do poslednjih hiš, le ovinek v Poljansko dolino se ni bil pasiran. Prav na cvinku pa, kjer zavije cesta v dolino je iznenada soferju odpovedal volan in avto jo je ubral naravnost v gospodarski objekt in starčevansko hišo Franca Kršiniča. Le močan sunek se in obložen kološ je obliči med poljskim orodjem. Pod težo voza se je zdrobil plug, je bil zmečkan voz za prevoz gnoj in listnat koš. Avtu pa je precej pokvaril motor. Soferjevi prisiljenosti, ki je avto tako ustavil se je zahvaliti, da ni bilo hujšega. Človeških poškodb ni bilo.

Po daljšem trudu so avto zvelikli na cesto in ga nato z drugim avtom odpeljali v popravilo.

Najstarejša ženska

Občine Kamnice pri Mariboru je umrla. Bila je to Marija Sulc, ki je dosegla 96 let. Pokojnica je bila dolga desetletja neprestano zaposlena kot vinčarka na posestvu grofa Beauvermaisa.

Tri hude nesreče.

V bolnico so prepeljali tri žrtve hudih nesreč. Prvi je bil 43-letni zidar Jurij Vrhovnik iz Mengša. Delal je na neki novi stavbi v Škofji Loki, med delom je pa padel z odra, si zlomil več reber in dobil tudi hude notranje poškodbe.

Nepreviden dečko je petletni Jože Vidmar iz St. Vida pri Ljubljani, ki je na paši podil konja in ga tepel s šibo. Konj je fant s kopitom brcnil v glavo in mu razbil vso celjost.

Na Igu je splašen konj opazil s kopitom poldruvo letno posestnikovo hčerko Pavlico Lavricevo. Otrok je dobil hude poškodbe.

Hud naliv s točo.

6. oktobra je bilo dopoldne puno in oblačno. Vse je kazalo na dež. Kmalu popoldne pa so zatemnili nebo gosti oblaki izza Dobrovelj. Sledil je močan naliv, spremljan z grmenjem. Med dežjem je padala sploščka drobna tačca, a potem se je vsula kar suha in napravila občutno škodo na ajdi.

Oče ustrelil svojega sina.

Nedavno smo poročali, da je v Korenčku ustrelil posestnik France Omahen svojega sina in ga smrtno nevarno ranil. Dogodek se je odigral takole: — Ko je vozil France Omahen pohištvo svojemu bratranču, župniku v Doberniče se je ob tej priliki resnično malo nasrkal božje kapljice, tako da je prišel domov prav židane volje. Ker je pa kot

Žena moza s kolom, mož pa njo — z jezikom...

7. oktobra zvečer je prišla 45-letna delavka Marija Druspaheer okrog 20. domu v stanovanje v baraki v Kraljevi Marka ulici v Celju, kjer stanuje 6 strank. Kakor — po izjavah strank — običajno, sta se tudi ta večer oba zakonca takoj začela kregati. Ona je možu očitala, da samo pijančuje in leži, ona pa mora delati, mož pa njej, da se vlaci z drugimi moškimi. V jezi je žena pograbilala kol in začela mlati po moževi glavi in hrbtu. Poklican je bil stražnik, ki ju je razločil in kateremu je mož v jezi izpovedal, da mu žena hodi večkrat v gozd k Trem ribnikom, kjer se sestaja s tihoptaci in prevzema do njih saharin, ki ga skupno z drugimi tihoptaci prodaja — zlasti ob tržnih dneh — na trgu. Policija je na podlagi te izpovedi uvedla preiskavo.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

- 28. novembra: Newburg-Cleveland.
 - 30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
 - 7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
 - 14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
- Svetozar Banovec.
6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Delegatje INVESTMENT BANKERS' ASSOCIATION OF AMERICA so na letni konvenciji v New Orleansu ugotovili, da se nezaposlenost v tej deželi manjša, da se bodo delavske razmere v letu 1931 znatno izboljšale in da bodo leta 1932 normalne.

Ne glede nato, kakšne so ali bodo razmere, resnica je, da so prihranki vsakemu v sili in potrebi najboljša pomoč in da je varčevanje in hranjenje prva pot do samostojnosti.

Vloge obrestujemo od 1. okt. naprej po 4% in obresti pripišemo h glavnici vsakega 1. jan. in julija. Obrestovanje se vrši mesečno. Da je denar pri nas varno naložen, dokazuje dejstvo, da ima država NEW YORK sama pri nas naložen denar.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Milwaukee, Wis. Eveleth, Minn.

Koncert pevskega društva "Naprej", bo v nedeljo 2. novembra ob dveh popoldne in ob sedmih zvečer. Tone Šubelj poje obakrat, zvečer tudi glavno vlogo v splošni "Kovačev študent". Koncerta se vršita v S. S. Turner Hall, Milwaukee Wis.

Poročevalce.

Ameriški Jugoslovanski Klub št. 1, A. J. Z. priredi prosto zabavo in veselico (ples) v Eveleth City Auditorium v nedeljo dne 2. novembra oz. 7.30 zvečer. Pred zabavo bodo nastopili kot govorniki glavni uradniki Zveze, kakor tudi drugi. Pojavnilo se bo tudi jugoslovanski volilcem o novem starostnem odškodninskem zakonu (old age pension), kakor tudi ostalih amandmentih, konstitucije države Minnesote, za katere bomo glasovali dne 4. novembra.

Zatorej se vije vabi vse Jugoslovane in Jugoslovanke v Eveleth in po ostalih naselbinah v Minnesoti, da se udeležijo omenjene proste zabave in plesne veselice dne 2. novembra. Dobra zabava se vam že vnaprej jamči.

Vsak moški naj pripelje seboj tudi svojo boljšo polovico, če mu pa obratno bolj ugaja, pa kako dobro prijateljico. Brez žensk ni prave zabave.

Torej rojaki in rojakinje, v Eveleth-u in raznih naselbinah, vsi v Eveleth Auditorium dne 2. novembra!

Louis Govze, tajnik.

Epilog krvave božične noči v Mirni peči.

7. oktobra se je pred sodiščem zaključila karavana fantovska zadeva z obdobjem štirih mladeničev. Med fanti iz Mirne peči in fanti iz Kala je vladalo že dalje časa hudo sovražstvo. Povod tega sovražstva je bila, da so bili nekoč Kalanci, ko so voglarili v Češancah, pretepeni od fantov iz Mirne peči. Začelo se je z nalivanjem kozarcev in z zbadanjem. Ko je eden od fantov vino odklonil, se je drugi hudo razjezil in to je bilo znamenje za boj. Spopad je bil pred gostilno in prvo orožje so bile deske od neke ograje. Med tepežem se je iz grude Mirnopečanov tudi streljalo. Smrtno zadet je bil France Cesar.

Med preiskavo in narazpravi so se obojezniki zagovarjali seveda zopet s pijanostjo. Filip Krevs, 23-letni posestniški sin, je bil obsojen na 4 mesece težke ječe, njegovi trije tovariši pa po 1 mesec strogega zapora ter na povrnitev raznih stroškov. Dva obtoženca so bila oproščena.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

- 28. novembra: Newburg-Cleveland.
 - 30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
 - 7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
 - 14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
- Svetozar Banovec.
6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

RADIO PROGRAM

Ki se bo oddajal povodom slavnosti 20-letnice Slovenskega pevskega društva "NAPREJ" v četrtek, dne 30. oktobra ob 10.15 P. M. — 10.45 P. H. na radio postaji WTMJ v Milwaukee, Wis. (Klucyces 620, meters 83.6). Izključno slovenski program:

"In a Slovenian village".

Sodelujejo: Tone Šubelj, bariton, Slov. pevski zbor "Naprej", (30 pevcev in pevki) ter pianistka A. Heimlich.

Najprej govori "announcer" o Sloveniji, nato sledi pevski program:

- I. a) Venček slovenskih narodnih pesmi, mešan zbor za soprano in bariton-solo.
- b) Venček dolenskih napitnic, mešan zbor.
- II. a) Zagorski zvonovi.
- b) Pa moje ženke glas.
- c) Moja mamica.
- d) Čez tri gore, poje bariton Tone Šubelj, pri klavirju Miss Heimlich.
- III. a) Ko psi zalajajo, moški zbor.
- b) Je pa davi slanica pala, moški zbor z bariton-solo. (Solo — Tone Šubelj).
- IV. Pavčič: Slovenska koračenica. Mešan zbor s klavirjem.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI.

Mrs. Mildred Jevich, Box 246, Calumet, Mich., \$1.00.

Denar sprejeti in ga bomo odpotali na določeno mesto.

Uredništvo.....

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Peter Zgaga

BREZPOTREBNA VPRAŠANJA.

Sveti Bog, koliko brezpotrebnih vprašanj je na svetu! Ljudje polzevedujejo in vprašujejo o takih rečeh, ki so očividne in že same po sebi tvorijo odgovor ter je vsako vprašanje brezpotrebno in odveč.

Prijatelja se srečata po dolgih letih. In navada je, da drug drugega vpraša: — Ali si se vedno živ? Ali te še ni hudič vzel?

Kot vidita dragi čitatelj in čitateljica, je to vprašanje povsem brezpotrebno.

Seveda je prijatelj se živ. Saj vendar stoji pred njim in ga pozdravlja. In hudič ga tudi še ni vzel. To se sicer lahko zgodi prej ali pozneje, toda takrat ne bo treba nič vpraševati, takrat bo to znana stvar.

Ali pa prikrade rojak utrujen z dela domov in hrepeni po dobri večerji, pa mu že v veži udari duh po želju v nos. In po želju tembolj zaudaja, čimbolj se bliža kuhinji. Zelje je pa edina jed na svetu, ki je ne more trpeti.

— O ti presneta baba — se jezi na tihem — je pa že spet zelje skuhalo. Natančno ve, da bo zelje za večerjo, pa vseeno stopi k ognjišču, odkrije lonec in vpraša: — Kaj si že spet zelje skuhal?

Saj je vendar že na stopnicah vedel, da je skuhalo zelje, zakaj potem to brezpotrebno vprašanje.

Ali pa tista neumna vprašanja, ki si jih stavlja fant in dekle med objemi in poljubi: — Ali me imaš kaj rada? Ali me imaš kaj rad?

Strela božja, seveda se morata rada imeti, če ne, bi raje doma ostala in bi ne hodila v viharji, temni noči na sestanek ter bi ne trepetala neprestano, da bi ju kdo ne zalotil. Pa se navzlic temu vprašujeta: — Ali me imaš kaj rada? Ali me imaš kaj rada?

Ali se pa mož in žena vračata v zgodnjih jutranjih urah z veselice domov.

Cesta je blatna in spolska, most pa močan. Pa stopi mož po nesreči v kettanje in se povablja po blatu. Ona vidi vse to, ga skuša obdržati na nogah, pa je seveda že prepozno. Moček je že padel in je že v blatu. Predraga ženica vse to vidi, pa navzlic tem začudeno vpraša: — Križ božji, pa menda ja nisi padel?

Ali ni to vprašanje povsem nepotrebno?

Marjanca se odpravlja na koncert. Ker je zlo navdušena za petje in za glasbo, seveda kodo koncerta zamuditi. Toda za koncert se je treba lepo obleči, sfrizirati in se z vseimi žavbami namazati. Koncert se je že ob osmih pričel, ona se pa o poldevetih še frizira in maže.

Ob devetih stopi v dvorano, haš ko so pevec na odru in pojejo že svojo tretjo pesem. Precej je v zadregi, toda ko sede poleg svoje prijateljice v tretji vrsti, jo vseeno vpraša: — Ja, ali se je začelo?

Ali naprimer zvečer, ko pravi mož, da ima še v kleti za par minut opravka. Ti lepo pomijesi in obrišesi posodo, nato sedeš k mizi in čakaš in čakaš. Seje, ko se ura bliža dvanaesti in ko se ti začne na vse pretege zehnati, se primotoviš iz kleti. Malo čudno gleda in noge ga prav posebno ne drže. In ti, draga Marjanca, si toliko nevedna in toliko neuka, da ga še vpraša: — Ja, pa si že spet pil?

Vidiš, kako si nespametna in kako nespametno je tvoje vprašanje. Kaj pa pri zlodju naj pa počne v kleti od osmih do dvanaestih zvečer, če je pa moč tako vabljiv in če je bila večerja presojena. Ali naj gleda sodeče in posuša vrenje ter naj hodi v kuhinjo vođo pit?

V naših krajih je živel hudomušen rojak, kateremu je bilo v rani mladosti na žagi roko odrezalo. Za delo ni bil več sposoben. Malo je prosil, malo pa kradel, tako da se je pošteno preživel. Vseopovsod je dolžan ostajal, le odgovora ni ostal nikomur dolžan.

Nekoč je šel prosit k novoprsljeni uradnikovi ženi v bogalme. Upal je dobiti še vsaj deset krajcarjev za pol frakija in za zemljo, pa mu je babnica samo dva krajcarja dala.

Smilil se ji je in ga je sočutno vprašala: — Ali ste roko izgubili, dobri mož?

— Kakšno roko? — se je navidez začudil.

— I, desno doko, — je rekel.

Možak je prijel z levico prazen rovak, ki mu je mahedral ob desni strani ter debelo pogledal vanj rekoč:

— Lej ga, hudiča, saj res! Hvala lepa, da ste mi povedali.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KAKO GOLJUFAJO VLADARJE

Soproga carja Nikolaja I., sestra nemškega cesarja Viljema I., je nekoga dne prišla v Moskvo in stopila v veliko trgovino, da bi tam nakupila raznih stvari. Carica je s svojimi spremljevalci v trgovini, izbirala blago in si dajala razkazovati zmerom nove stvari. Nedaleč od nje je stal možič, ki si je npr. prestano nekaj zapisoval. Caricino spremljevalci so mislili, da je služabnik trgovine, ki zapisuje nakupljene stvari, lastnik trgovine pa je bil zaradi tega zelo vpljuden z njimi in so mu sami napovedovali nakupljene stvari.

Drugi dan so predložili caricini dvornemu maršalu račun trgovine in maršal ga je plačal. Naslednji dan pa je prišel ta račun enkrat in pokazalo se je, da je drugi račun pravi. Prvega je bil poslal slepar — prav tisti, ki je tako vneto zapisoval stvari, ki jih je carica kupovala.

Carica je bila vsa ogorčena nad to nezasišano sleparijo, a car Nikolaj se je smejal in rekel: — Kar plačaj in ne pozabi, da so povsod nepridipravi, ki rajši sleparijo, kakor da bi delali.

L. 1889. se je pripetil v nekem mestu na južnem Ogrskem zelo smešen dogodek. Nadvojvoda Karel Ludvik je bil tisti čas voditelj priredb rdečega križa v Avstriji. V tistem mestu je bil neki visok dostojanstvenik baje sila veliko napravil za rdeči križ, a v resnici je bil samo ustanovil društvo tega imena. Zdelo pa je napovedal nadvojvoda Karel Ludvik, da pride ogledovat krajevne naprave Rdečega križa. Društvo in njegov ustanovitelj se seveda nista hotela osmešiti in sta „ponaredila“ bolnice. Uredili so hišo, ki je bila po naključju prazna, vzeli opravilo iz drugih bolnic, deloma tudi iz zasebnih stanovanj in naposled celo najeli nekaj „bolnikov“, ki so morali ležati v posteljo. Nadvojvoda je prišel, si ogledal bolnice, bil zelo vesel in zadovoljen, pokramljal z bolniki in se nato spet odpeljal. Dve uri po tem je bila bolnica spet pospravljena. Samo z nekim bolnikom, ki mu je ta stvar zelo ugajala, tako da je hotel za vsako ceno ostati, so imeli neprilike in so ga morali s silo odstraniti iz „bolnice“.

Z odkritjem zarote, ki ni bila za hitro prežene plin in vzdiganje po jedi

Plin ali vzdiganje v bolnici in črekih, včasih po jedi in druge nevarnosti nastane včasih prebavnosti se hitro odnese s Naga-Tone, ker ta odpravi slabo vonj. Dve uri po tem je bila bolnica spet pospravljena. Samo z nekim bolnikom, ki mu je ta stvar zelo ugajala, tako da je hotel za vsako ceno ostati, so imeli neprilike in so ga morali s silo odstraniti iz „bolnice“.

Z odkritjem zarote, ki ni bila za hitro prežene plin in vzdiganje po jedi

NA ANGLEŠKEM SE OBNAVLJA MALIKOVALSTVO

Anglija je dežela srednjeveških navad in čedenja starodavnih običajev. Angleži se krčevito drže seg preteklih vekov, lasulj, palic in uniform. Zato ni ravno čudno, da se je na Angleškem ustanovila družba, ki ima namen seči še dalje nazaj v predmiso dabo Britanije ter obnoviti bogocastje solnce. Družba občevalcev solnce kaže zopet razširiti vero keltskih druidov, kolikor se to da na temelju skopih podatkov o bogocastju pred 3600 leti.

V odlični gorski planoti Salisbury Plain strle proti nebu orjaški kameni, kakršne bi komaj danes lahko postavila moderna tehnika s svojimi sredstvi. Orjaške skale so postavljene v polkrogu pokonci, preko njih pa so položene zopet druge ogromne skale, da ima stavba podoben vrh. V pokrogu je napravljen oltar, na katerem je duhovniška kasta druidov prinašala solnčnemu bogu svoje žrtve. K tem spomenikom davnih vekov se shajajo danes moderni Angleži z vseh strani, da si ogledajo ali da se udeležijo obnovljenih verskih obredov. Kakor v pravadnini, tako tudi danes hodijo okoli teh skal duhovniki, oblečeni v bele platnene obleke, obrobljene s skratom, in pokriti z rdečimi kapucami. Ti svečeniki vrše svoje verske obrede, zbor vernikov pa po božno prepeva himno solncu in somraku. Tajinstvena sekta se baje močno širi, k čemer veliko pomaga romantika obreda in vkoreninjeno spoštovanje do starih stvari, seg in navad.

Red druidov so imeli stari Kelti v velikih časteh; delili se je na duhovnike, pevce in vojake. Novinci so se morali po 20 let pripravljati in učiti za svoj poklic ter do popolnosti predelavati vse predmete: bogoslovje, zdravilstvo, pravo, matematiko, zvezdoslovje in prirodoslovstvo. Nauki so bili tajni in se ni smelo nič zabeležiti ali izdati neposvečenim. Druidi so bili izvršni zvezdogledi in so že takrat imeli bršene leče iz kristala in stekla za opazovanje nebesnih teles. Njih zdravilstvo je bilo versko-mistično, vendar so močno uporabljali tudi rastlinska zdravila. Kot važen in močan talisman proti urokam so nosili krog vratu tk. zv. kačje jajce, napravljeni iz kačjih slin. Njih tajni znak peterovogelnik je še danes zna svobodnih zidarjev.

Druidi so verovali v božanstvo solnce, rek in jezer ter so izvrševali svoje bogoslužje v svetih gajih na posvečenem kamenih kjer so često prinašali bogovom tudi človeške žrtve, kar je bilo po vsej verjetnosti obredno usmrčevanje zločincev. Rimski cesar Klavdij je prepovedal druidsko bogoslužje, vendar so se njihovi nauki še dalje skrivaj širili in propovedovali, dokler jih ni krščanstvo popolnoma zatrla. Leta 1781 pa so v Londonu ustanovili tajno društvo svobodnih zidarjev imenovano „Red druidov“. Posamezne lože se imenujejo „gaji“, osrednja pa „veliki gaj“. Red se je močno razširil po Angliji, Avstraliji in Ameriki, kjer izhaja celo njegovo glasilo „Arce-Druid“. Njegovi člani so naodličnejši zastopniki političnega življenja. Javnost niti ne slutiti, da gre za tajno sekcijo to, ker v javnost le redko prodre vesti o tem obnovljenem bogocastju davnih prednikov.

Božić v Domovini

Pojdite to leto!

Noben Božić ni tak kot so starodavna praznovanja v stari domovini — domači prizori, znani obrazi, znani običaji in veselo praznovanje.

Za hitro, ceneno, veselo vožnjo potujte z našimi številnimi izleti pod osebnim vodstvom, vključno na največjem parniku na svetu. Po najkrajši morski poti v Cherbourg. Odtam pa z ekspresom v vašo staro domovino.

MAJESTIC

Odpluje 21. nov. in 13. dec.

pod osebnim vodstvom Petra Bartha in Juliusa Bernera, naših kontinentalnih potovalnih izvedencev.

Vprašajte svojega lokalnega agenta za vsa pojasnila.

WHITE STAR LINE

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

No. 1 Broadway New York City

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Nova doba zahteva nove metode.

Petindvajset odst. delavcev v Združenih državah je zaposlenih v obrtnih, ki so bile popolnoma nepoznane pred tridesetimi leti. Naloga šolstva je, da pripravi mladino k novim nalogam in da tudi pomaga odraslim, da se prilagodijo stalno spreminjajočemu se industrijskemu svetu.

Na letnem sestanku organizacije National Education Association je njen tajnik J. W. Brabtree predaval o razmerju šolstva napram industrijskim in socialnim problemom današnjega dne. Trdil je med drugim: — „Pred nami so problemi prilagoditve, ki so bolj resni in veliki, kakršni so bili kdajkoli. Vrednotno vojno ne bi mogla razrušiti obstoječih razmer, bolj radikalno, kakor to delajo nove iznajdbe in mašinerije. Nikaka vojna ne bi mogla vneti tovarne, ki so postale zastarele, ali reducirati njih rabo kakor se to vrši vsled sprememb splošnih potreb in vsled konsolidacije. Stroji so razmetili in razgnali delavstvo tekom zadnjih treh let v takem razmerju, da je stvar postala vrlo resna.“

„Te spremembe so morda v dobru — za daljno bodočnost. Vse je odvisno od inteligence in hitrosti, s katero se delavec prilagodi novim razmeram. Razvoj v preteklosti je bil postopen in se je vršil brez težav. Čim je stroj prevzel mesto delavca, so se odpirale nove vrste obrti, ki so nudile delo. Lahko je bilo vzdrževati ravnotežje. Ali v poslednjem času so stvari prišle iz ravnotežja. Industrija in financa je pretelkala vse v organizaciji in moči in tako smo prišli v nered. Sedanje pomanjkanje ravnotežja utegne biti posledica okolišnice, da smo pospešili razvoj industrije in finance, med tem ko so druge vrste razvoja zaostale. Kar se tiče šolstva, jo njegova naloga, da pospeši prilagajenje potom vzgoje.“

Kakor rečeno, 25% današnjih delavcev izvršuje taka dela, ki so bila neznanca pred 30 leti. Naloga šole je torej, da vzgoji mladino za nove razmere, ob enem pa da prevzgoji odraslega, tako da mu pomaga prilagoditi se k spreminjajočim razmeram. Vzgoja odraslih ima solidno gospodarsko ozadje. Ali vzgoja odraslih je tudi potrebna zato, ker ljudje imajo več prostega časa na razpolago in težijo po boljšeemu načinu življenja. To stran problema najbolj zagovarja profesor Jacks, ravnatelj Manchester College-a na Angleškem, ki sedaj predava po Združenih državah.

ČUDNA SO POTA USODE

CHICAGO, Ill., 27. oktobra. — 25. letni Mike Molnar je delal že več let po pennsylvanski majnah. Ko je imel prištenega nekaj denarja, je zapustil majno, češ da je delo pod zemljo preveč nevarno. Vpisal se je v neko šolo za avijatiko. Včeraj se je je prvič sam dvignil v zrak. Iz neznanega vzroka je motor odpovedal, in aeroplan je padel na tla. Molnar je bil namestu mrtve.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgeletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljšo pojasnila in priporočila vedno le prvovrsne brzo-parnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prisilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim polje na Barge Office, New York. N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavno z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višjeji se izdajajo samo onim priselcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, matje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavne pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračate na poslane in zanesljive

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslanje se vsi brez izjeme, to stare in stanovitne domače banke.

DRUŠTVA

KI NAMEKAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE

“GLAS NARODA” ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

T 66/30-2
UVEDBA POSTOPANJA, DA SE PROGLASI ZA MRTVEGA KANDAL JOSIP, posestnik v Kukešu št. 44 rojen dne 26. aprila 1880 v Moravcih, pristojen v občini Kukeš, srez Murška Sobotica, je dne 24. avgusta 1912 odpotoval v Ameriko. Od tega dne dalje pa se imenovani ni več oglašil in se pogreša.

Ker utegne potemtakem nastopiti zakonita domneva smrti v smislu 124. o.d.z. se uraja na prošnjo žene Kandal Eve, roj. Krčmar, posestnice v Kukešu št. 44 postopanje v svrhu proglavitve Kandal Josipa mrtvim, ter se poziva vsakdo, da sporoči podpisanim sodišču, kar bi vedel o pogrešanem.

KANDAL JOSIP se pozivlja, da se zglaš pri podpisanim sodišču, ali da kako drugače na znanje, da še živi.

Po 29. oktobra 1930 razsodi sodišče po zopetnji prošnji o proglavitvi za mrtvega.

Okrešne sodišče v Mariboru, odd. III. dne 2. oktobra 1930.

DR. KOVČA, I. r.

RAD BI ZVEDEL za natančni naslov svojega brata JOSIPA KASTELIC. Čital sem v tem listu, da se nahaja v Vancouver, B. C., Canada. Zaradi nezadostnega naslova ga pošta ne more najti. Kdor ga pozna ali pa če sam čita ta oglas, naj mi sporoči svoj naslov. — Miha Kastelic, 315 E. Branks Lane, Milwaukee, Wis. (2x 25&29)

CENA
DR. KERKOVEGA BERILA JE ZRIZANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Stane samo \$2.—
Narok na pri
KJUGARNI “GLAS NARODA”
180 West 14 Street
New York City

